

Seat No. : _____

LD-118

April-2014

B.A., Sem.-VI
CC-311 : Economics
(Public Economics)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. “પ્રસાર લાભ અને પ્રસાર ખર્ચનો ખ્યાલ સમાજની સુખાકારીના સંદર્ભમાં બજારની મર્યાદાને સમજાવે છે.” – આ વિધાનને સમજાવો. **14**

“The concept of spillover cost and spillover benefit explains the limitations of market in the concept of social welfare.” – Explain the statement.

અથવા/OR

ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો :

Answer any **two** :

- (1) જાહેર વલિતવ્યવસ્થાના હેતુઓ વર્ણવો.
Describe the objectives of public finance.
- (2) ખાનગી વસ્તુના લક્ષણો ચર્ચો.
Discuss the characteristics of private goods.
- (3) “મૂલ્યક વસ્તુ”નો ખ્યાલ સમજાવો.
Explain the concept of “merit goods”.

2. રાજ્યની આવકના સાધનોની વિસ્તારપૂર્વક ચર્ચા કરો. **14**
Discuss in detail, the sources of public revenue.

અથવા/OR

ખાધપુરવણીના લાભાલાભની સમજૂતી આપો.

Explain the advantages and disadvantages of deficit financing.

3. કરસંપાત, કરાઘાત અને કરવિવર્તનનો અર્થ સમજાવી, કરસંપાતની વહેંચણીને અસરકરતાં પરિબલો વર્ણવો. **14**

Define incidence, impact and shifting of tax. Describe the factors affecting distribution of incidence of tax.

અથવા/OR

LD-118

1

P.T.O.

સમજાવો :

Explain :

- (1) કરવેરાનો લાભનો સિદ્ધાંત
Benefit theory of taxation
- (2) કરવેરાની ઉત્પાદન ઉપર અસરો
Effects of taxation on production

4. નીચેનામાંથી કોઈપણ બેના ઉત્તર આપો :

14

Answer any **two** of the following :

- (1) જાહેર ખર્ચમાં ઝડપી વૃદ્ધિના કારણો
Causes of growing public expenditure
- (2) જાહેર ખર્ચની ઉત્પાદન ઉપરની અસરો
Effects of public expenditure on production
- (3) જાહેર દેવાના પ્રકારો
Types of Public Debt

અથવા/OR

જાહેર દેવાનો બોજો ચર્ચો.

Discuss the Burden of Public Debt.

5. યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો :

14

Choose the correct option :

- (1) જાહેર જમા ખર્ચનો હેતુ _____ પ્રાપ્ત કરવાનો છે.
(a) મહત્તમ નફો (b) મહત્તમ આવક (c) મહત્તમ સુખાકારી
The objective of public finance is to secure _____.
(a) maximum profit (b) maximum revenue (c) maximum welfare
- (2) _____ના સંજોગોમાં જ બજાર પદ્ધતિ દ્વારા સાધનોની ઈષ્ટ ફાળવણી નિશ્ચિત બને છે.
(a) પૂર્ણ હરિફાઈ (b) ઈજારો (c) અલ્પ હસ્તક ઈજારો
Market system can secure optimum allocation of resources only under conditions of _____.
(a) Perfect Competition (b) Monopoly (c) Oligopoly
- (3) વ્યાપારચક્રીય અવરોધોને _____ સાથે ખૂબ જ નજીકનો સંબંધ છે.
(a) બંધિયાર અર્થતંત્ર (b) ઈજારો (c) મુક્ત બજાર અર્થતંત્ર
Cyclical disturbances have a much closer association with a _____.
(a) close economy (b) monopoly (c) free market economy

- (4) સામાજિક વસ્તુઓ અને સેવાઓના ઉત્પાદનમાં સી.ખર્ચ _____ હોય છે.
 (a) એક કરતાં વધુ (b) શૂન્ય (c) એક કરતાં ઓછું
 The marginal cost involved in the production of social goods and services is _____.
 (a) more than one (b) zero (c) less than one
- (5) _____ વસ્તુના ઉત્પાદન અને ઉપલબ્ધિમાં નફાનો હેતુ હોતો નથી.
 (a) ખાનગી (b) સામૂહિક (c) મૂલ્યક
 There is no profit motive in producing and supplying _____ goods.
 (a) private (b) collective (c) merit
- (6) અન્ન, વસ્ત્ર અને રહેઠાણ વગેરે _____ વસ્તુઓ છે.
 (a) ખાનગી (b) જાહેર (c) મૂલ્યક
 Food, clothing, shelter etc. are _____ goods.
 (a) private (b) public (c) merit
- (7) આધુનિક રાજ્ય એ _____ તરીકે ઓળખાય છે.
 (a) કલ્યાણ રાજ્ય (b) પોલિસ રાજ્ય (c) મુક્ત રાજ્ય
 Modern state is known as _____.
 (a) Welfare State (b) Police State (c) Free State
- (8) જાહેર ખર્ચ એટલે _____ દ્વારા કરવામાં આવતો ખર્ચ.
 (a) ખાનગી વ્યક્તિઓ (b) સરકાર (c) ઉદ્યોગપતિઓ
 Public expenditure is that expenditure which is incurred by the _____.
 (a) Private individuals (b) Government (c) Industrialists
- (9) કરવેરાએ કોઈપણ પ્રત્યક્ષ બદલાની અપેક્ષા સિવાય વ્યક્તિ દ્વારા સરકારને કરવામાં આવતું _____ યોગદાન છે.
 (a) ફરજિયાત (b) મરજિયાત (c) બળજબરીનું
 Tax is a _____ contribution from the person to the Government without any direct reward.
 (a) compulsory (b) voluntary (c) forcible
- (10) _____ કરવેરામાં આવકના વધવાની સાથે કરનો દર વધે છે.
 (a) સપ્રમાણ (b) હિયમાન (c) પ્રગતિશીલ
 Under _____ tax, the rate of tax goes on increasing with the increase in income.
 (a) proportional (b) regressive (c) progressive

- (11) _____ કરવેરામાં હંમેશા કરચોરીની શક્યતા રહેલી છે.
(a) પરોક્ષ કરવેરા (b) પ્રત્યક્ષ કરવેરા (c) બંનેમાં
There is always a possibility of tax evasion in the case of _____ tax.
(a) indirect (b) direct (c) both
- (12) _____ દેવું એ દેવું નથી.
(a) વ્યક્તિગત (b) બાહ્ય (c) આંતરિક
_____ debt is no debt.
(a) Individual (b) External (c) Internal
- (13) _____ ની બાબતમાં તેમની આવકના પ્રમાણમાં ખર્ચ નક્કી થાય છે.
(a) સરકાર (b) ખાનગી વ્યક્તિઓ (c) (a) અને (b) બંને
For the _____ income determines according to expenditure.
(a) Government (b) Private individual (c) (a) & (b) both
- (14) પ્રો. કેઈન્સની હિમાયત મુજબ સરકારનું બજેટ હંમેશા _____ હોવું જોઈએ.
(a) ખાધવાળું (b) પુરાંતવાળું (c) સમતોલ
Prof. Keynes recommends that the Government should always have a _____
budget.
(a) deficit (b) surplus (c) balanced
-